

Дата: 14.03.2025

Клас: 4 – А

Предмет: *Літературне читання*

Вчитель: Старікова Н.А.

Тема: *Володимир Рутківський «Угода». Повт.:
Народні усмішки.*

Мета: продовжувати знайомити учнів з творами сучасних українських письменників і поетів; досліджувати та аналізувати прочитане; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Скормовка скормовить

Скочив котик, сів на плотик.

Миє ротик і животик.

**Він біленький і чистенький,
-Гарний Мурчик мій маленький.**

Гра “Слухняний язичок”

Яє-яє-яє - наш Воркотик не гуляє

Ає-ає-ає - ниточки снує-мотає.

Ок-ок-о - як змотає на клубок,

Ок-ок-ок - зшиє Галі фартушок.

Володимир Рутківський

**Український
поет,
прозаїк,
журналіст,
дитячий
письменник.**

Народився 18 квітня 1937 року на Черкащині. Вступив до Одеського інституту харчової промисловості. Через два роки перевівся до Одеського політехнічного інституту. Закінчив Вищі літературні курси в Москві. Починав Володимир Рутківський як поет. Але згодом вирішив писати для дітей. Живе і працює в Одесі.

ОБЕРЕЖНО:
ДІВЧАТКА!

Володимир Рутківський

ГАННУСЯ

Видзвіництво Старого Лева

ОБЕРЕЖНО:
ДІВЧАТКА!

Володимир
Рутківський

ГАННУСЯ. У ГОСТІ ДО ПІСОВИКА

Видзвіництво Старого Лева

ВОЛОДИМИР РУТКІВСЬКИЙ

ДІДЬКО

І КУДЛАТИК

Словник, “ Пірамідка ”

ЛЬОХ

парне

доїння

холодне

пряжене

“Розірваний текст”

Сте пан

Арис тарх

півк ільця

буте рброд

шкур инка

пропе лером

Угода

(уривок)

— Отаке-то життя, — сумовито докінчив Аристарх, втупившись у сонячну пляму, що повільно піднімалася по стіні льоху. — А от у вас, людей, кажуть, їжа зовсім інакша. Це правда?

— Правда, — не вагаючись погодився Степан.

— От ти, наприклад, що з'їв би у першу чергу?

Степан замислився.

— Багато чого... Для початку я, мабуть, випив би кухоль молока.

— Молока? — перепитав Аристарх і жадібним поглядом впився в Степанове обличчя. — Я чув, що це неймовірна смакота, але ні разу ще не куштував. А яке воно хоч на вигляд, те молоко?

— Звичайнісіньке, — відказав Степан. — Біле і смачне. Можна пити його відразу ж після доїння. Таке молоко називається парним.

— Зрозуміло, — сказав Аристарх і збуджено облизався.

— А ще є пряжене молоко, — продовжував Степан. — Це коли воно вистоїться в печі і на ньому з'явиться така бура шкуринка.

Язик Аристарха пропелером заходив навколо писка.

— А ще є просто холодне молоко, — вів далі Степан, мимоволі захоплюючись. — З льоху. То найсмачніше молоко. Особливо в таку спеку, як зараз.

— Ня-ав! — вихопилося з Аристархової пащеки.

Проте Степан так захопився спогадами, що навіть не помітив цього.

— Ні, я, мабуть, почав би не з молока, — заперечив він сам собі. — Я, мабуть, спочатку приготував би бутерброд. Або цілих два.

— Бутерброд?

— Атож. Відбатував би добрячий кусень хліба, потім намазав би його маслом...

— Маслом... — мрійно промуркотів Аристарх. — Яке смачне слово!

— Що там слово! — відмахнувся Степан. — Саме масло ще смачніше... А на бутерброд з маслом я поклав би ще й добрячий шмат ковбаси!

— Мня-уу! — вирвалося з Аристарха. — А це ще що таке? Він так схилювся над лядою, що, здавалося, от-от звалиться до Степанових ніг.

— Так ти ж ковбасу вже їв, — зауважив Степан. — Батько тобі, мабуть, з півкільця відрізав. Невже забув?

— Ні! — вигукнув Аристарх і глтинув слинку. Обрубок його хвоста застукотів по землі кулеметною чергою. — Нічого я не забув. Якби забув, то зараз розмовляв би з тобою

інакше... Отже, поклав ти на масло ков... — він знову глитнув слинку, — ковбасу. А що далі?

— Нічого особливого, — відказав Степан. — Узявся б за того бутерброда і почав би його їсти.

— І все?

— А що ще?

— Маю на увазі той, другий, бутерброд.

— Який другий? — здивувався Степан.

— Ну, той самий... ти ж казав, ніби в тебе є одразу два бутерброди...

— А-а... З'їв би й другий. А потім запив би це все молоком.

— Парним, з печі? — жваво поцікавився Аристарх. — Чи з льоху?

— Мабуть, більше смакуватиме з льоху, — подумавши, відказав Степан.

Аристарх надовго замовк. Його збуджений погляд блукав, здавалося, далеко звідси. Час від часу чаклунський кіт

нервово здригався і облизував пісок рожевим, завбільшки з дитячий копачик, язиком.

— І багато їх у вас? — нарешті подав він голос.

— Чого? — не зрозумів Степан.

— Який же ти нетямущий, — поморщився Аристарх. — Ну, бутербродів з ковбасою. І молока.

— Скільки завгодно! — вигукнув Степан. — Ет, мені б тільки опинитися вдома! А там...

Аристарх знову надовго замовк. Степанові навіть здалося, ніби кіт заснув.

— А що... мабуть, я зміг би тебе відпустити, — озвався він. — Тільки, зрозуміло, ненадовго. Але за це ти мені маєш принести побільше бутербродів і молока.

Степан відчув, як серце в грудях забилося частіше. Здається, його хитрощі починають діяти!

А кіт з острахом озирнувся в бік самотньої сторожки.

— Мабуть, влетить мені від хазяйки, якщо довідається, — вагаючись, муркнув він. — Та що вдієш, коли їсти хочеться... Значить так, — звернувся він до Степана. — Я тебе

ненадовго відпускаю додому, а ти мені за це принесеш по-більше того, що обіцяв. Домовилися?

Неймовірна радість охопила Степана. Ось воно! Та за те, аби хоч на хвилю опинитися в Горобцях, можна пообіцяти гору бутербродів і річку молока! А там нехай-но хтось спробує витягти його звідтіля! Та ні, він сюди повернеться, ще й хутко, — але вже не сам. З батьком прийде. З міліціонером дядьком Дмитром. З усіма горобцівськими чоловіками. Отоді вже баба-яга і цей страхітливий котяра заплатять за все!

І, хоч як йому було важко, Степан вдав, ніби вагається. Зрештою хлопець махнув рукою і сказав:

— Гарзд. Домовилися.

Аристарх почав опускати драбину до льоху, проте тут же висмикнув її назад.

— Е-е, ні, так не годиться, — сказав він. — Знаю я вас, людей! Спочатку ми зробимо ось що...

Він щез і за хвилину повернувся з кухлем у лапах.

— Пий, — наказав він.

— Що це?

Аристарх задоволено ворухнув вусами.

— Не впізнаєш? Та це ж те саме зілля, яким моя хазяйка напоїла вас, коли ви прийшли сюди вперше! Називається воно забудькуватим зіллям. Вихилив кухля — і з твоєї голови вилітає все, що може нам з хазяйкою зашкодити.

Степан розгубився. Тільки забудькуватого зілля йому бракувало!

— Так я вже його пив! — сказав він. — І не тільки його. Скільки можна!

— Скільки треба, стільки й вип'єш, — відрізав Аристарх. — Пий, кажу тобі, а то не випущу! До дна! Ось так. Тепер можеш вилазити... Ні, почекай ще трохи!..

Аристарх, пильно дивлячись Степанові в очі, почав щось швидко-швидко бубоніти. По тому двічі крутнувся на

правій задній лапі і раз — на лівій. Тоді стрибонув у повітря, ніби його вшпигнули, приземлився і з полегкістю видихнув:

— Ху-ух... Оце, мабуть, і все. Відтепер ти будеш не сам. Тепер з тобою йтиме мій внутрішній голос

— Внутрішній? — отетерів Степан. — А це що таке?

Писок Аристарха розплився у вдоволеній усмішці.

— Можеш вважати, що внутрішній голос — це те ж, що і я сам, — сказав він. — Хіба що він буде при тобі.

— А навіщо він мені потрібен, той голос?

— Щоб нагадувати про мов існування. Весь час, щохвилини, зрозумів? А тепер чеши звідсіля, поки хазяйка не вийшла з хати. І гляди мені, не скупися!

По приставленій драбині Степан вибрався з льоху і щосили рвонув у напрямку Горобців. Та вже за кілька кроків з голови йому вилетіло все, про що він збирався розповісти. В ній снувалася одна-однісінька жаліслива думка: «Бідний, нещасний Аристарх! Він ще ніколи в житті не пив молока! Він майже не куштував ковбаси! Він жодного разу не ласував бутербродами з маслом...»

Гра “ Східці “

СУМОВИТО

ДОБРЯЧИЙ

НЕЙМОВІРНО

НЕ ВАГАЮЧИСЬ

СМАКУВАТИМЕ

Гра “Гірка”

нервово

з страхом

нетямущий

кулеметною

чаклунський

захоплюючись

Гра “ Знайди пару “

ПИСОК

пащека

відбатував

глитнув

копачик

проковтнув

відрізає

лопатка

рот

морда

Виконай тестові завдання

1. Хто головні герої уривка?

- а) Степан, Аристарх;
- б) автор, Степан, Аристарх, баба - яга;
- в) баба-яга, Степан, кіт.

2. Про яке молоко розповідав Степан Аристархові?

Вибери правильні відповіді.

- а) про пряжене;
- б) про кип'ячене;
- в) про парне;
- г) про холодне

**3. Яка шкуринка з'являлася на
пряженому молоці?**

- а) руда;**
- б) бура;**
- в) сіра.**

4. Про який бутерброд мріяв Степанко?

- а) Батон, масло, ковбаса;**
- б) хліб, майонез, ковбаса;**
- в) хліб, масло, ковбаса.**

5. Чим спокушав Степан кота?

А) сметаною і ковбасою

Б) молоком і ковбасою

В) молоком і бутербродами

6. За що Аристарх погодився відпустити Степана?

А) за бутерброди і молоко

Б) за побільше ковбаси

В) за батон з ковбасою

Прочитай про...
(работа в парах)

I ряд - про парне молоко.

II ряд - про пряжене молоко.

III ряд - про бутерброд.

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)...

Хрестоматія с.171 -175.
підготуй виразне читання
уривка в особах.
Творче завдання:
яким ти уявляєш Аристарха
– опиши усно або намалюй.

Роботи надсилайте на Human

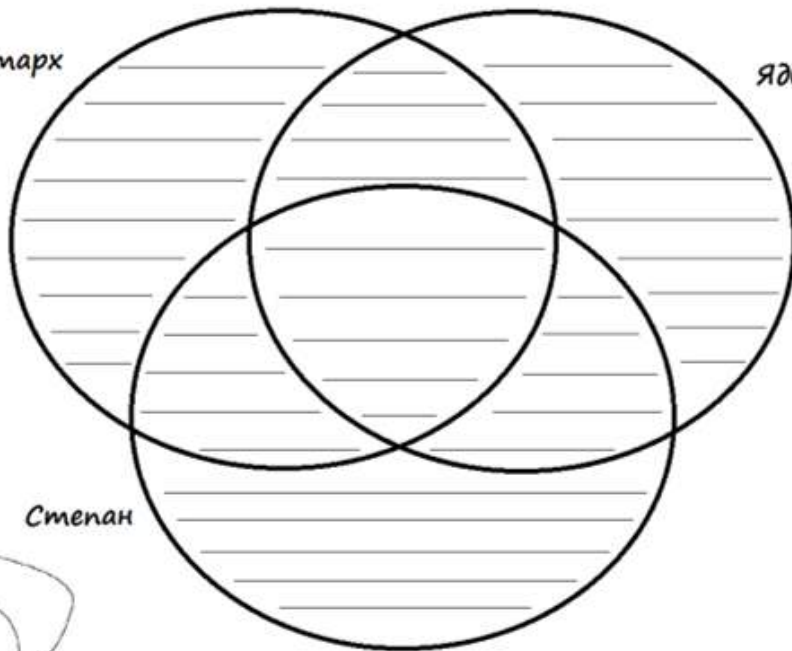

Діаграма Венна

"Чим схожий і відмінний характер персонажів?"

Кім Аристарх

Ядвіга Олізарівна

Степан

